

בראשית פרק כג

(א) ויהיו חיי שרה מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים שני חיי שרה : (ב) ותמת שרה בקרית ארבע הוא חברון בארץ כנען ויבא אברהם לספד לשרה ולבכתה : (ג) ויקם אברהם מעל פני מתו וידבר אל בני חת לאמר : (ד) גר ותושב אנכי עמכם תנו לי אחוזת קבר עמכם ואקברה מתי מלפני : (ה) ויענו בני חת את אברהם לאמר לו : (ו) שמענו אדני נשיא אלהים אתה בתוכנו במבחר קברינו קבר את מתך איש ממנו את קברו לא יקלה ממך מקבר מתך : (ז) ויקם אברהם וישתחו לעם הארץ לבני חת : (ח) וידבר אתם לאמר אם יש את נפשכם לקבר את מתי מלפני שמעוני ופגעו לי בעפרון בן צחר : (ט) ויתן לי את מערת המכפלה אשר לו אשר בקצה שדהו בכסף מלא ויתנה לי בתוככם לאחוזת קבר : (י) ועפרון ישב בתוך בני חת ויען עפרון החתי את אברהם באזני בני חת לכל באי שער עירו לאמר : (יא) לא אדני שמעני השדה נתתי לך והמערה אשר בו לך נתתיה לעיני בני עמי נתתיה לך קבר מתך : (יב) וישתחו אברהם לפני עם הארץ : (יג) וידבר אל עפרון באזני עם הארץ לאמר אם אתה לו שמעני נתתי כסף השדה קח ממני ואקברה את מתי שמה : (יד) ויען עפרון את אברהם לאמר לו : (טו) אדני שמעני ארץ ארבע מאת שקל כסף ביני ובינך מה הוא ואת מתך קבר : (טז) וישמע אברהם אל עפרון וישקל אברהם לעפרון את הכסף אשר דבר באזני בני חת ארבע מאות שקל כסף עבר לסחר : (יז) ויקם שדה עפרון אשר במכפלה אשר לפני ממרא השדה והמערה אשר בו וכל העץ אשר בשדה אשר בכל גבלו סביב : (יח) לאברהם למקנה לעיני בני חת בכל באי שער עירו : (יט) ואחרי כן קבר אברהם את שרה אשתו אל מערת שדה המכפלה על פני ממרא הוא חברון בארץ כנען : (כ) ויקם השדה והמערה אשר בו לאברהם לאחוזת קבר מאת בני חת :

רש"י

(א) ויהיו חיי שרה מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים - לכך נכתב שנה בכל כלל וכלל, לומר לך שכל אחד נדרש לעצמו, בת מאה כבת עשרים לחטא, מה בת עשרים לא חטאה, שהרי אינה בת עונשין, אף בת מאה בלא חטא, ובת עשרים כבת שבע ליופי : **שני חיי שרה** - כלן שוין לטובה : (ב) **בקרית ארבע** - על שם ארבע ענקים שהיו שם אחימן ששי ותלמי ואביהם. דבר אחר על שם ארבעה זוגות שנקברו שם איש ואשתו אדם וחווה, אברהם ושרה, יצחק ורבקה, יעקב ולאה : **ויבא אברהם** - מבאר שבע : **לספוד לשרה ולבכתה** - ונסמכה מיתת שרה לעקידת יצחק, לפי שעל ידי בשורת העקידה שנזדמן בנה לשחיטה וכמעט שלא נשחט, פרח שמתה ממנה ומתה :

רמב"י

(יט) וטעם ואחרי כן קבר אברהם את שרה אשתו אל מערת שדה המכפלה וגו' היא חברון בארץ כנען - כי שב לבאר השדה והמקום והארץ בעבור כי כל הפרשה הזכירה בני חת ועפרון החתי, לפיכך הזכיר בסוף כי הוא בארץ כנען אשר היא ארץ ישראל, וכן אמר בתחילת הפרשה בקרית ארבע היא חברון בארץ כנען, וכל זה לבאר כי הצדקת מתה בארץ ישראל ושם נקברה, כי החתים ממשפחות כנען ולפי דעתי כי טעם הכתובים אינו אלא להזכיר כי היא ארץ כנען לא ארץ פלשתים, כי מפני שאמר ויגר אברהם בארץ פלשתים ימים רבים (לעיל כא לד), וכל מגוריו בארץ ההיא בגרר ונחל גרר ובאר שבע ומשם לחברון ומחברון לשם, על כן הזכיר כי חברון הוא בארץ הכנעני היושב בהר ההוא, לא בארץ פלשתים הנזכרת לאברהם. והוסיף בסוף להודיע המערה שהיא בשדה המכפלה על פני ממרא, שזה השם הנודע אליה : ונכתבה זאת הפרשה להודיע חסדי השם עם אברהם שהיה נשיא אלהים בארץ אשר בא לגור שם והיחיד, וכל העם היו קוראין לו "אדוני", והוא לא אמר להם כן שהיה שר וגדול, וגם בחייו קיים לו ואגדלה שמך והיה ברכה, ואשתו מתה ונקברה בנחלת ה'. ועוד כי רצה להודיענו מקום קבורת האבות באשר אנחנו חייבים לכבד מקום קבורת אבותינו הקדושים. ורבותינו אמרו (ב"ב טז א) שגם זה מן הנסיונות של אברהם שבקש מקום לקבור את שרה ולא מצא עד שקנה אותו :

בראשית פרק כה

(ז) ואלה מי שני חיי אברהם אשר חי מאת שנה ושבעים שנה וחמש שנים : (ח) ויגוע וימת אברהם בשיבה טובה זקן ושבע ויאסף אל עמיו : (ט) ויקברו אתו ויצחק וישמעאל בניו אל מערת המכפלה אל שדה עפרון בן צחר החתי אשר על פני ממרא : (י) השדה אשר קנה אברהם מאת בני חת שמה קבר אברהם ושרה אשתו : (יא) ויהי אחרי מות אברהם ויברך אלהים את יצחק בנו וישב יצחק עם באר לחי ראי : ס (יב) ואלה תולדות ישמעאל בן אברהם אשר ילדה הגר המצרית שפחת שרה לאברהם :

רש"י

ואתה תבוא - ולא תראה כל אלה : **אל אבותיך** - אביו עובד עבודה זרה והוא מבשרו שיבא אליו, אלא למדך שעשה תרח תשובה : **תקבר בשיבה טובה** - בשרו שיעשה ישמעאל תשובה בימיו ולא יצא עשו לתרבות רעה בימיו, ולפיכך מת חמש שנים קודם זמנו ובו ביום מרד עשו :

בראשית פרק טו פסוק טו

ואתה תבוא אל אבתיך בשלום תקבר בשיבה טובה :